

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ**

ISSN 2307-3179 (Print)

ВІСНИК АГРАРНОЇ ІСТОРІЇ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Випуск 31-34

Київ – 2020

**ВІСНИК
АГРАРНОЇ
ІСТОРІЇ**

31-34'2020

Науковий журнал

Редакційна колегія:

М.А. Журба (головний редактор),
В.А. Вергунов, В.О. Доценко,
М.П. Жолоб, І.А. Коляда, С.С. Падалка,
С. Самуїлова, В. Сукареєв

**BULLETIN OF
AGRARIAN
HISTORY**

Editorial Board Members:

Zhurba M. (Editor-in-chief),
Dotsenko V., Koliada I.,
Padalka S., Samuilova S., Sukarev V.,
Vergunov V., Zholob M.

31-34'2020

Scientific journal

УДК 94:63(100)

В 53

DOI: 10.31392/VAN-2020.31-34

Засновники:

- Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
- Національний університет біоресурсів і природокористування України
- Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН України

*Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 19525 – 9325 Р від 13.11.2012 р.*

Наказом МОН України № 1528 від 29.12.2014 р.
журнал включено до передіку наукових
фахових видань України

Журнал індексується в міжнародній
наукометричній базі Google Scholar

Офіційна інтернет-сторінка видання:
<https://agrarian-history.com.ua>

Макетування та верстка:

С. Живора

Комп'ютерний набір:

О. Кропивко, Л. Лановюк

Оформлення обкладинки

А. Мельник

Адреса редколегії:

03037, м. Київ,
вул. Освіти, 6, каб. 16
тел.: (044) 520-12-05;
e-mail: zholobb@gmail.com

Друкується за рішенням:

Вченої ради історичного факультету
НПУ ім. М.П. Драгоманова
(протокол № 6 від 10.03.2020)

Підп. до друку 11.03.2020

Формат 70 x 108 1/16.

Папір офсет. Друк. різогр.

Ум. друк. арк. 24,8

Наклад 100 прим.

Друк ТОВ «ТВОРИ»

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну
відповідальність за підбір, точність наведених фактів,
цитат, економіко-статистичних даних, імен та інших
відомостей.*

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

УДК: 94(100)«19»

DOI: <https://doi.org/10.31392/VAN-2020.30-34.27>

XX СТОЛІТТЯ ОЧИМА ЧЕСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

(Огляд книги: П. Оурдженик. Європеана. Коротка історія XX століття.

Львів: Видавництво Старого Лева. 2015. 160 с.)

Запропонований огляд містить текст, який я залишив у коментарі на офіційній інтернет-сторінці «Видавництва Старого Лева». Кілька років тому вітчизняний читач мав змогу ознайомитися із українським перекладом книги «Європеана. Коротка історія XX століття», що її написав чеський письменник П. Оурдженик. Означена книга є не просто спробою осягнути глибину масштабних світоглядних трансформацій, що відбулися протягом минулого сторіччя, вона покликана встановити вартість цінностей, які у цей час були запропоновані західним суспільством. Переплітаючи визначальні для XX ст. теорії та явища, автор повсякчас повертається до розгляду вже згадуваних тем і вдається до свідомого копіювання написаних в іншому контексті речень. Фактично, твір складається з набору не достатньо пов'язаних між собою епізодів, тому здається, що його сюжет позбавлений цілісності. Вдаючись до використання наведеного літературного прийому, з перших сторінок книги П. Оурдженик намагається посилити переконання про перевагу деструктивних тенденцій у житті європейського суспільства над реалізацією західною цивілізацією свого творчого потенціалу. Письменник відслідковує генезу злиття ідеї загальнолюдського поступу з теорією природного відбору: аби удосконалити своє становище людство концептуально обґрунтувало право на позбавлення життя собі подібних. Поділ людства за національною та класовою ознаками вплинув на розгортання світових конфліктів і творення тоталітарних ідеологій, що прищеплювали людським колективам штучне минуле. Виникнення суспільства масового споживання, збільшення інформаційних потоків, процеси емансипації – все це, як видається автору, уніфікувало життєві процеси та водночас надало їм невизначеного характеру. Отримавши, внаслідок економічного піднесення, індивідуальну незалежність, члени з'європейзованого соціуму мали, здавалося, дістатися піку гуманістичних ідеалів, однак, як показано на прикладі вдало підібраних казуальних ситуацій із повсякденного життя безіменних героїв книги, людське буття позбавилося етики, втратило сенс та набуло цілковитої абсурдності. Надлишок інформації та механістичне мислення, надавши ваги несуттєвим речам, закорінили байдужість до вирішення глобальних проблем, тому й нові варіанти самопізнання та фізичного удосконалення сучасників століття газових камер Освенціму підсвідомо апелювали до його виродженої моралі. Прикметно, що непевну ходу людства протягом сторіччя підсумували міленарні апокаліптичні побоювання європейованої частини світової громадськості, висловлені термінами інформаційної доби. «Європеана» є чудовим прикладом постмодерного напрямку в літературі. Інформативна потуга книги у поєднанні з нестандартним стилем викладу дозволяє автору змусити читача із захопленням поглинути написане.

М. П. Жолоб, кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії та археології слов'ян
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова